

Toimenpideoite TPA 39/2026 vp

Jaana Strandman ps

Toimenpideoite oppimateriaalien valtakunnallisen tarkastus- ja arviointijärjestelmän perustamisesta

Eduskunnalle

Suomalaisen koulutusjärjestelmän perustana tulee olla tutkittuun tietoon, opetussuunnitelmiin ja ideologiseen sitouttamattomuuteen nojaava laadukas opetus. Esimerkiksi islamin opetukseen tarkoitettu Salam — islamin polku -oppimateriaali on herättänyt vakavaa huolta oppimateriaalien laadunvalvonnasta ja puolueettomuudesta. Opetushallitus on itse todennut materiaalin sisältäneen uskonnollisesti sitouttavaa ja opetussuunnitelman vastaista sisältöä sekä myöntänyt laadunvarmistusprosessinsa pettäneen. Tapaus osoittaa, ettei nykyinen järjestelmä riittävästi takaa oppimateriaalien lainmukaisuutta, puolueettomuutta eikä pedagogista laatua.

Oppimateriaalit vaikuttavat merkittävästi siihen, miten lapset ja nuoret ymmärtävät maailmaa, yhteiskuntaa, historiaa, uskontoja ja erilaisia ilmiöitä. Tämän vuoksi niiden sisältöä ei voida jättää yksinomaan kustantajien tai yksittäisten työryhmien vastuulle ilman riippumatonta arviointia ja valvontaa.

Samalla on tunnistettava, että myös opettajien pedagogiseen vapauteen liittyy haasteita. Ilman selkeitä ja yhdenmukaisesti valvottuja laatuvaatimuksia opetuksessa käytettävien materiaalien taso ja puolueettomuus voivat vaihdella merkittävästi. Pedagoginen vapaus tulee turvata, mutta sen rinnalla on varmistettava, ettei se johda opetussuunnitelman vastaisiin, ideologisesti väärittyneisiin tai muuten epäasiallisiin sisältöihin opetuksessa.

Koulun ei tule toimia aatesuuntauksien eikä ideologisen tai poliittisen vaikuttamisen välineenä. Samojen periaatteiden tulee koskea yhdenvertaisesti kaikkia uskontoja, oppiaineita ja oppimateriaaleja. Tulisi luoda valtakunnallinen riippumaton oppimateriaalien tarkastus- ja arviointijärjestelmä. Järjestelmän tehtävänä olisi varmistaa oppimateriaalien opetussuunnitelmien mukaisuus, uskonnollinen ja ideologinen sitoutumattomuus, tieteellisiin tosiasioihin perustuva sisältö, materiaalien pedagoginen laatu ja tasapuolisuus sekä oppilaiden ja huoltajien oikeus luottaa suomalaisen koulutusjärjestelmän puolueettomuuteen ja lainmukaisuuteen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtakunnallisen riippumattoman oppimateriaalien tarkastus- ja arviointijärjestelmän luomiseksi.

Toimenpidealoite TPA 39/2026 vp

Helsingissä 22.5.2026

Jaana Strandman ps